

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет історичний
Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн

Затверджено

На засіданні кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 __ від _31_ серпня_ 2022 р.)

Завідувач кафедри _____доц. Баран З. А.

Силабус з навчальної дисципліни
«Історія Західної Європи і Північної Америки
XIX – початку XX ст.»,
що викладається в межах ОПП Історія та археологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 032 Історія та археологія

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Історія Західної Європи і Північної Америки XIX – початку XX ст.
Адреса викладання дисципліни	вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія
Викладачі дисципліни	Сипко Богдана Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн
Контактна інформація викладачів	bogdana.sypko@lnu.edu.ua https://clio.lnu.edu.ua/employee/sypko-b-v https://lnu.academia.edu/BogdanaSypko
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom або Facebook. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://clio.lnu.edu.ua/course/istoriya-zahidnoji-evropy-i-pivnichnoji-ameryky-hih-poch-hh-st
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоби зрозуміти фундаментальні зміни у геополітичній, політичній, економічній, суспільній і культурній площинах, яких зазнав Захід у XIX – на початку XX ст.. Тому у курсі представлено як огляд сучасних історіографічних концепцій, зокрема оксиденталізму, так і методологічних підходів, які потрібні для фахової роботи з тогочасними джерелами. .
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Історія Західної Європи і Північної Америки XIX – початку XX ст.» є нормативною дисципліною зі спеціальності 032 Історія та археологія для освітньої програми Історія та археологія , яка викладається в VI семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Історія Західної Європи і Північної Америки XIX – початку XX ст.» є розглянути у контексті концепції Оксиденту основні політичні, соціальні, економічні та культурні процеси XIX – початку XX ст. Ознайомити студентів із новітніми теоріями, поширеними у сучасній західній історіографії. Студенти повинні навчитися критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, аналізувати фактологічний матеріал, виявити вміння робити його порівняння й аналіз, показати розуміння загальних тенденцій розвитку країн Західної Європи та Північної Америки в умовах конкретної історичної епохи. Навчальна дисципліна формує такі програмні компетентності: <i>А). Загальні компетентності:</i> - Знаходити, опрацьовувати, критично аналізувати, систематизувати та верифікувати інформацію з різних джерел; - Уміти застосовувати набуті знання на практиці й повноцінно використовувати власні інтелектуальні ресурси для реалізації поставлених завдань; - Виявляти здатність навчатися та самонавчатися, ефективно планувати роботу й відповідально ставитися до обов'язків, вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний рівень протягом усього життя; - Формулювати власне ставлення до подій і явищ, визначати ціннісні орієнтири в сучасному світі. <i>Б). Фахові компетентності:</i>

	<p>- Знати предметну область майбутньої професії, вміти аналізувати історичні явища, встановлювати і розуміти причинно-наслідкові зв'язки історичних подій і явищ, пояснювати політичні, соціокультурні, економічні процеси;</p> <p>- Уміти застосовувати історичні знання у практичній діяльності при аналізі поточних суспільних процесів, формувати та науково аргументувати власну позицію щодо них;</p> <p>- Уміти спрямовувати пошукову й культурно-освітню роботу в русло актуальних суспільних викликів сучасності, враховувати змінність соціокультурного середовища.</p> <p><i>В). Програмні результати навчання:</i></p> <p>- Здатність володіти історичним матеріалом, понятійним апаратом і науковою термінологією;</p> <p>- Здатність аналізувати інформацію, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості;</p> <p>- Здатність класифікувати історичні тексти і джерела, узагальнювати й каталогізувати інформацію.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна:</p> <p>Дейвіс Н. Європа: Історія / Норман Дейвіс [пер. з англ. П. Таращука]. – Київ : Основи, 2006. – 1464 с.</p> <p>Ілюстрована історія Канади. 25-е ювілейне видання / за ред. Крейга Брауна. – Львів: Літопис, 2019. – 644 с.</p> <p>Історія країн Західної Європи та Північної Америки нового часу (XIX – початок XX століть): навч. посібник / за ред. Б. В. Сипко. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 456 с.</p> <p>Мак-Ніл В. Піднесення Заходу. Історія людської спільноти. – К.: Ніка-Центр, 2020. – 960 с.</p> <p>Тіндалл Дж. Історія Америки / Дж. Б. Тіндалл, Е. Д. Шай [пер. з англ. Л. Притула, Г. Сташків, О. Щур]. – Львів : Літопис, 2010. – 904 с.</p> <p>Osterhammel J. The transformation of the world: a global history of the nineteenth century. – Princeton: Princeton University Press, 2014. – 1185 p.</p> <p>Джерела:</p> <p>Консерватизм: Антологія. 2-ге вид. / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. – К. : ВД “Простір”, “Смолоскип”, 2008. – 788 с. – (Політичні ідеології).</p> <p>Лібералізм: Антологія. 2-ге вид. / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. – К. : ВД “Простір”, “Смолоскип”, 2009. – 1128 с. – (Політичні ідеології).</p> <p>Націоналізм: Антологія. 2-ге вид. / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. – К. : ВД “Простір”, “Смолоскип”, 2006. – 684 с. – (Політичні ідеології).</p> <p>Les Constitutions de la France depuis 1789. – Paris : Garnier Flammarion, 1979. – 510 p.</p> <p>Wiek XIX w źródłach. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2001. – 496 s.</p> <p>Words that Made American History. Colonial Times to the 1870's / Edit. By Richard N. Current, John A. Garraty. – Boston-Toronto: Little, Brown and Company, 1965. – 606 p.</p> <p>Додаткова:</p> <p>Варварцев М. Джузеппе Мадзіні, мадзінізм і Україна. – К.: Університетське видавництво Пульсарі, 2005. – 304 с.</p> <p>Вейбуль Й. Коротка історія Швеції. – Стокгольм: Шведський інститут, 1997. – 164 с.</p>

Вульф Е. Європа і народи без історії / Ерік Вульф [пер. з англ. І. Пошивайла]. – К. : Вид. дім “КМ Академія”, 2004. – 535 с.

Єрмоленко В. Плинні ідеології. Ідеї та політика в Європі ХІХ – ХХ століть. – К.: Дух і Літера, 2020. – 480 с.

Історія Норвегії / К. Гелле, Р. Даніельсон, Е. Говланд, Т. Грьонлі [пер. з норв. Н. Іваничук]. – Львів : Літопис, 2001. – 336 с.

Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму: Монографія. — К.: Либідь, 1999. – 352 с.

Маккормак Дж. Історія Ірландії / Джон Маккормак [пер. з англ. А. Олійник]. – К.: Юніверс, 2006. – 296 с.

Мейнандер Г. Історія Фінляндії. Лінії, структури, переломні моменти. – Львів: ЛА «Піраміда», 2009. – 216 с.

Мовчан С. П., Кипаренко Г. М. Велика Британія: географія, історія, культура. – Львів : ПАІС, 2012. – 496 с.

Незалежний культурологічний часопис “І”. – Вип. 75: Перша світова війна 1914–2014. Що далі? – 2014.

Сабадаш Ю. Гуманістичні виміри епохи Рисорджименто: політика // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць. –2011. – Вип. 45 (№ 3). – С. 387–392.

Світова історія: ХХ століття. Енциклопедичний словник / За ред. І. Підкови, Р. Шуста. – Львів: Літопис, 2008. – 976 с.

Сіромський Р. “До Різдва все завершиться...”: коротка історія Першої світової війни (1914–1918). – Львів: Тріада плюс, 2018. – 80 с.

Срібняк І. Італія / Italia: короткий нарис історії. Навч. посібник. – К. : Науково-дослідний центр орієнталістики імені Омеляна Пріцака НАУКМА, 2011. – 205 с.

Срібняк І. П’ємонт в італійському національно-визвольному русі. – К., 2001.

Сухий О. Історія Бельгії / Олексій Сухий. – Львів : ЛА “Піраміда”, 2005. – 260 с.

Тейлор А. Габсбурзька монархія. 1809–1918. Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини / А. Тейлор [пер. з англ. А. Портнов, С. Савченко]. – Львів : ВНТЛ-Класика, 2002. – 268 с.

Тищик Б. Італія: історія державності і права (V – початок ХХІ ст.): навч. посібник / Б. Й. Тищик. – Львів: Світ, 2015. – 376 с.

Фергюсон Н. Імперія. Як Британія вплинула на сучасний світ [пер. з англ. К. Діса]. – К.: Наш формат, 2020. – 424 с.

Цьольнер Е. Історія Австрії / Еріх Цьольнер [пер. з нім. А. Онишко та ін.]. – Львів: Літопис, 2001. – 712 с.

Шивельбуш В. Розчаклована ніч. До історії штучного світла у ХІХ столітті / Вольфганг Шивельбуш [пер. з нім. О. Юдін]. – К. : Ніка-Центр, 2014. – 216 с. – (Серія “Ідеї та Історії”; Вип. : 10).

Шивельбуш В. Смаки раю. Соціальна історія прянощів, збудників та дурманів / Вольфганг Шивельбуш [пер. з нім. Ю. Прохаська]. – К. : Ніка-Центр; Львів: Видавництво Анетти Антоненко 2016. – 256 с.

Шпорлюк Р. Комунізм і націоналізм . Карл Маркс проти Фрідріха Ліста. – Київ: Основи, 1998. – 480 с.

Юссіла О. Від Великого Князівства до сучасної держави: Політична історія Фінляндії від 1809 р. [пер. з фін. М. Гаутала, В. Пилипенка] / О. Юссіла, С. Гентіля, Ю. Неваківі. – К. : Універсв, 2002. – 407 с.

American History. Volume 1: Pre-Colonial through Reconstruction / Ed. Robert James Maddox. – Guilford: The Dunkish Publishing Group, 1995. – 246 p.

Atlas des Amériques // L’Histoire. – 2012. – № 376.

	<p>Blanc-Chaléard M.-C. Histoire de l'immigration / Marie-Claude Blanc-Chaléard. – Paris: Éditions la Découverte, 2007. – 128 p.</p> <p>Encyclopedia of Western Colonialism since 1450 / Thomas Benjamin, editor in chief. – Thomson Gale, 2007. – 1248 p.</p> <p>Furet F. Revolutionary France 1770–1880. – Malden: Blackwell, 2000. – 630 p.</p> <p>Kizwalter T. Historia powszechna. Wiek XIX. – Warszawa: Wydawnictwo “TRIO”, 2007. – 492 p.</p> <p>Miquel P. Histoire de la France de Vercingétorix à Charles de Gaulle / Pierre Miquel. Paris: Librairie Arthème Fayard, 1976. – 632 p.</p> <p>Posner S. Autonomia Irlandyi. Home rule / Stanislaw Posner. – Warszawa-Lwów: Nakładem księgarni E. Wende i Ska, 1914. – 160 s.</p> <p>Shirer W. The Collapse of the Third Republic. An Inquiry into the Fall of France in 1940. – New York: Simon and Schester, 1969. – 1084 p.</p> <p>Sociétés coloniales du côté des femmes // L’Histoire. – 2012. – № 371. – P. 37–67.</p>
Обсяг курсу	64 години аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 32 години практичних занять та 26 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати перебіг основних подій політичного процесу, його діячів; соціально-економічні зміни, що відбулися в країнах Західної Європи та Північної Америки; - загальні тенденції розвитку регіону в умовах конкретної історичної епохи; - зміст понять: західна цивілізація, промислова революція, фрітредерство, протекціонізм, індустріалізація, ідеологія, лібералізм, консерватизм, соціалізм, націоналізм, політичні партії, колоніальна імперія, метрополія, революція, конституційна монархія, республіка, Ріссорджіменто, неогвельфізм, сецесійна війна. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, фактологічний матеріал; - визначати й аналізувати соціально-економічне, політичне становище та культурний розвиток країн Західної Європи та Північної Америки XIX – початку XX ст.; - працювати з історичними джерелами нового періоду.
Ключові слова	Нова історія, Захід, XIX століття, , початок XX століття, Північна Європа, Західна Америка
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	<p><i>Змістовий модуль 1. Головні риси соціально-економічного та політичного розвитку Західної Європи і Північної Америки в XIX–початку XX ст. Міжнародні відносини</i></p> <p>Тема 1. Предмет, мета та завдання курсу.</p> <p>Тема 2. Головні риси соціально-економічного розвитку Західної Європи та Північної Америки в XIX – на початку XX ст.</p> <p>Тема 3. Головні риси політичного розвитку Західної Європи та Північної Америки в XIX – на початку XX ст.</p> <p>Тема 4. Міжнародні відносини в країнах Західної Європи та Північної Америки в XIX – на початку XX ст.</p>

	<p>Тема 5. Перша світова війна <i>Змістовий модуль 2. Країни Західної Європи та Північної Америки в XIX-початку XX ст.</i></p> <p>Тема 1. Велика Британія в XIX – на початку XX ст. Тема 2. Франція в XIX – на початку XX ст. Тема 3. Німецькі держави в XIX – на початку XX ст. Тема 4. Імперія Габсбургів у XIX – на початку XX ст. Тема 5. Італійські держави в XIX – на початку XX ст. Тема 6. Іспанія та Португалія в XIX – на початку XX ст. Тема 7. Бельгія, Нідерланди та Люксембург у XIX – на початку XX ст. Тема 8. Країни Північної Європи XIX – на початку XX ст. Тема 9. США в XIX – на початку XX ст.</p>
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру письмовий комбінований (10 тестових по 2 бали, два описові питання по 15 балів, разом – 50 балів).
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисципліни <i>Історія Західної Європи та Північної Америки кінця XV ст. – початку XIX ст.</i> , достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство) проектно-орієнтоване навчання, дискусія. Зокрема, - Усні (лекція, евристична бесіда, доповідь, рецензія, дискусія) - Наочні (медіа-презентації, робота з картами) - Практичні (рольові ігри, зокрема “проведення конференції представників колоніальних країн”; написання репортажів тощо).
Необхідне обладнання	Аудиторія, обладнана медіа-проектором.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> практичні заняття: 35% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 35 контрольні заміри (модулі): 15% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 15 (дві письмові контрольні роботи по лекційному матеріалі – 5 балів описова по першому змістовому модулі, 10 балів – тестова по другому змістовому модулі). іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов’язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

Питання до заліку чи екзамену.	Перелік питань на іспит, як і методичні рекомендації до семінарських занять, можна знайти за лінком https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Metodychni-rekomendatsii-z-kursu-Istoriia-Zakhidnoi-YEvropy-i-Pivnichnoi-Ameryky-KHKH-poch.-KHKH-st..pdf
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.